

J.nr. 20-1261-000007
Miljø & Biodiversitet
Ref. LESYNI
Den 22 . januar 2021

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om betaling af gebyr ved ansøgning om anvendelse af kvægundtagelsen

Udkast til bekendtgørelse om betaling af gebyr ved ansøgning om anvendelse af kvægundtagelsen har været i ekstern høring i perioden fra den 23. december 2020 til den 11. januar 2021 hos en bred kreds af myndigheder og interessenter. Udkastet til bekendtgørelsen har i samme periode været offentliggjort på høringsportalen.dk.

Landbrugsstyrelsen har modtaget 3 eksterne høringssvar.

Høringssvarene er indsendt af følgende høringssvarer:

- Landbrug og Fødevarer
- Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter
- Sagro på vegne af Familielandbruget Vest-Jylland, Sydvestjysk Landboforening, Jysk Landbrug, Herning-Ikast Landboforening og Holstebro Struer Landboforening
- (Erhvervsstyrelsen)

I det følgende gennemgås de modtagne bemærkninger. Landbrugsstyrelsens kommentarer hertil er anført i temaer.

Generelt om indførelse af gebyr og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Landbrug & Fødevarer bemærker, at de gerne vil beklage, at Landbrugsstyrelsen vælger at øge gebyrfinansieringen på fødevarerområdet. Danske landbrug afsætter deres produkter på et internationalt og meget konkurrencepræget marked og har derfor ikke nogen mulighed for at overvælte gebyret på aftagerne af deres produkter. Finansiering af gebyret vil derfor gå fra landmandens overskud. Det vil reducere landbrugsøkonomiske robusthed og reducere mulighederne for at finansiere den nødvendige grønne omstilling af erhvervet.

Sagro bemærker, at en betaling vil medføre en konkurrenceforvridning for kvægbedrifter på tværs af EU landene. Sagro bemærker, at undtagelsesbrug også er gældende i andre EU lande (Nederlandene). Indførelse af særskilt betaling af gebyr er derfor ikke foreneligt med EU's konkurrencepolitik. Nationalt er der ikke belæg for at indføre denne ekstra omkostning for kvægsektoren. Da andre produktionsgrene ikke er pålagt et lignende gebyr som her påtænkes, vil det påføre landbrug som søger "kvægundtagelsen" ekstraordinære omkostninger i forhold til andre produktionsgrene. Erhvervsstyrelsens "Område for Bedre Regule-

ring" (OBR) fejlvurderer, at indførelse af ekstra betaling af gebyr, ikke vil medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet. Med indførelse af betaling af speciel gebyr vil det netop få økonomiske og administrative konsekvenser. Indførelsen vil være en ekstra erhvervsbeskatning. Sagro opfordrer til, at mulige ekstra opgaver ved justeret kontrol finansieres indenfor Landbrugsstyrelsens eksisterende bevilling, og at det fremsatte forslag fjernes.

Landforeningen af Danske Mælkeproducenter (LDM) bemærker, at der i de erhvervsøkonomiske konsekvenser kun har medtaget en meromkostning fra tidsforbruget til indbetaling af det årlige gebyr, men udeladt at medtage gebyret på 1.600 kr., hvilket også vækker undren, da det er en ekstra byrde, der forventeligt pålægges mere end 1.100 landmænd. Landforeningen af Danske Mælkeproducenter vil derfor bede om, at der fremlægges en præcis beregning af gebyrets størrelse, og en dokumentation for, at det er lovligt, og at der ikke er en skjult skat i det. Yderligere gebyrer for en kontrol, erhvervet allerede betaler for, betragter LDM som en yderst uheldig tendens, der kan medføre yderligere belastning af et allerede presset erhverv.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Danmark har en undtagelse fra EU's nitratdirektiv, der indebærer, at kvægbedrifter efter ansøgning kan udbringe mere husdyrgødning, end der tillades i de generelle regler i nitratdirektivet. Det er i Landbrugsstyrelsens gødningskvote- og efterafgrødeskema, at jordbrugsvirksomhederne skal ansøge om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen.

EU Kommissionen fastlægger betingelserne for Danmarks brug af undtagelsen i EU-gennemførelsesafgørelser, hvoraf det blandt andet fremgår, at kvægbrugerne årligt skal indgive en ansøgning om brug af undtagelsen til de kompetente myndigheder, og at Danmark skal etablere et kontrolprogram for kontrol af undtagelsesbedrifternes overholdelse af betingelserne. Det fremgår endvidere, at Danmark hvert år skal afrapportere til EU Kommissionen om resultaterne af kontrollen.

Landbrugsstyrelsens kontrol udformes under hensyntagen til de gældende EU-regler på området, jf. EU gennemførelsesafgørelsen. Af alle de bedrifter, der hvert år ansøger om og får tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, skal Landbrugsstyrelsen udtage 7 % til fysisk kontrol herunder markinspektioner.

I forbindelse med finansloven 2021 blev det bestemt, at kontrollen med kvægundtagelsen skulle gebyrfinansieres for så vidt angår den kontrol, som specifikt kan henføres til kvægundtagelsen. Samlet set vil 1,8 mio. kr. af den samlede kontrol gebyrfinansieres. Den del af kontrollen af kvægundtagelsen, der er identisk med den gødningsregnskabskontrol, som også udføres på ikke-kvægbedrifter, gebyrfinansieres ikke.

Gebyret er fastsat i overensstemmelse med Budgetvejledningens regler stk. 2.3.1, hvoraf det fremgår, at *"Taksten for andre afgifter og gebyrer skal, medmindre der er adgang til underdækning, fastsættes således, at der opnås fuld dækning for de omkostninger, der er forbundet med det pågældende afgifts- eller gebyrbelagte område, således at der tilstræbes balance over en løbende 4-årig periode fra og med regnskabsåret"*.

Landbrugsstyrelsen forventer, at ca. 1.125 bedrifter årligt vil ansøge om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen, hvilket medfører, at de særlige betingelser skal kontrolleres på 80 bedrifter årligt. Det er vurderet, at denne kontrol i gennemsnit vil medføre et ressourceforbrug på 24 timer pr. kontrol. Dertil skal lægges understøttende opgaver som f.eks. IT-opsætning, faglig understøttelse af kontrollen samt afledt administrativt arbejde, med henblik på at overholde kravet om fuld omkostningsdækning. Det vurderes, at der samlet set er et årligt ressourceforbrug på 1,8 mio. kr. inklusiv overhead. Dette svarer til et gebyr på 1.600 kr. pr. bedrift, der ansøger om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen. Gebyret vil endvidere i overensstemmelse med budgetvejledningen blive vurderet årligt, så der tilstræbes balance over en fire-årig periode.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Særskilt kontrol

Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter (LDM) bemærker, at det er nyt, at kontrollen både administrativt såvel som fysisk nu skal etableres som en særskilt kontrol. LDM stiller sig uforstående overfor nødvendigheden af at skille kontrollen ud fra den nuværende indsats. Det er svært at se, at kontrollen bliver bedre eller mere effektiv med dette tiltag og dermed er det også rigtig svært for landmanden at se nogen nyttevirkning ude på bedriften.

Sagro bemærker, at den faglige og administrative begrundelse for, at der skal iværksættes særskilt kvægundtagelseskontrol, ikke kan begrunde, at der indføres særskilt betaling af gebyr. Administration og kontrol skal kunne gennemføres sammen med øvrige administrative kontroller og fysiske inspektioner jf. OBR – Område for Bedre Regulering.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Kontrollen af kvægundtagelsen er en særskilt fysisk og administrativ kontrol af, om de særlige betingelser, der vedrører kvægundtagelsen, bliver overholdt, og en administrativ kontrol af gødningsregnskaberne, der er identisk med den gødningsregnskabskontrol, som også udføres på ikke-kvægbedrifter.

Ved den fysiske kontrol af undtagelsesbrug skal der ved markinspektion blandt andet kontrolleres, om der er etableret plantedække på 80 pct. af harmoniarealet med en afgrøde med et højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson, om græs- eller cikorieudlæg eller græsefterafgrøder er blevet nedpløjet eller nedvisnet, og om græsarealer i omdrift er blevet omplojet på kontroltidspunktet. Denne kontrol kan ikke gennemføres som en del af den administrative gødningsregnskabskontrol, der er en bagudrettet kontrol af de indberettede gødningsregnskaber.

Den særskilte kontrolordning af kvægundtagelsen er derfor nødvendig, og den sikrer, at Landbrugsstyrelsen kan kontrollere overholdelse af betingelserne. Hvis Landbrugsstyrelsen skulle se bort fra kontrolordningen, så vil Landbrugsstyrelsen risikere, at EU underkender vores overholdelse af nitratdirektivet.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Bekendtgørelsens hjemmel i tekstanmærkning

Landbrug & Fødevarer bemærker, at en tekstanmærkning i Finansloven kun er gældende for det pågældende finansår, hvilket betyder, at der skal et nyt hjemmelsgrundlag til næste år. Landbrug & Fødevarer finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at benytte tekstanmærkning som hjemmelsgrundlag, da det er vanskeligt som borger at orientere sig i Finansloven. Landbrug & Fødevarer vil derfor bede om en nærmere præcisering af grundlaget for gebyrindførslen.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Bekendtgørelsens hjemmel i en tekstanmærkning på finansloven har samme gyldighed som en hjemmel fastsat i en anden lov. Tekstanmærkningen vil kunne gentages i efterfølgende finanslove, såfremt der er behov for det. Det er planen, at hjemlen til bekendtgørelsen senere skal indarbejdes i en lov.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Hvornår gælder reglerne fra

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det fremgår af bekendtgørelsesudkastet, at denne forventes at træde i kraft allerede den 1. februar 2021. Det bemærkes at denne dato er i en igangværende planperiode, hvor landbrugerne har tilsået marker og muligvis påbegyndt udbringning af gødning i efteråret 2020 efter en markplan, der er udarbejdet efter undtagelsesreglerne uden viden om, at der ville komme et kontrolgebyr. Efter almindelige retssikkerhedsmæssige principper bør gebyret derfor først være gældende for planperioden 2021/2022.

Landbrugsstyrelsens bemærkninger:

Bekendtgørelsen vil gælde for ansøgninger om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen i 2021, der skal indgives senest den 16. april 2021. Bekendtgørelsen skal derfor træde i kraft den 1. februar 2021, hvor Landbrugsstyrelsens Tast selv-service åbner for indsendelse af ansøgninger. Jordbrugere, der indgiver ansøgning om tilladelse til at anvende kvægundtagelsen i gødningskvote- og efterafgrødeskemaet for 2021 i foråret 2021, skal betale gebyr. Ansøgningen om brug af kvægundtagelsen og betalingen af gebyret gælder således fra og med den anvendte planperiode 2020/2021 og den efterfølgende planperiode 2021/2022.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.